

Особливості роботи куратора зі студентами, що мешкають у гуртожитку

Ю.О.КАМЕНСЬКА

Харківська національна академія міського господарства

В роботі з академічною групою куратор обов'язково повинен враховувати її структурні особливості. Мова йде про те, що частина студентів мешкають у гуртожитку. Наприклад у групі, куратором якої є автор, більше 40% студентів не є мешканцями м.Харкова. В роботі с таким студентами повинні застосовуватися особливі форми та методи психолого-педагогічного супроводження студентів.

Особливостями такої категорії студентів є те, що вони відокремлені від своєї родини протягом усього строку навчання і таким чином, більш схильні залишити свою дитячу ідентичність. Іншими словами, такий студент на початку навчання зіштовхується одразу з двома проблемами: з системою навчання, що відрізняється від шкільної, та необхідністю самостійно налагоджувати своє життя у побутовому плані. У той час коли студенти, які мешкають з батьками, мають змогу повністю зосередитись на навчанні, мешканці гуртожитку витрачають час на вирішення наступних проблем:

- налагодження психологічного контакту з оточенням в гуртожитку (з сусідами по кімнаті, поверху, комендантом гуртожитку);
- організація побуту (харчування, санітарно-гігієнічні заходи);
- здійснення самостійної роботи з підготовки до занять;
- ефективне та корисне використання вільного часу.

Практика показує, що є значні труднощі на шляху розв'язанні цих проблем. Так, психологічна несумісність з сусідами по кімнаті або зумовлює довготривалий прихований конфлікт, або відразу ж призводить до відкритих конфліктів. В такій ситуації роль куратора має полягати в тому, щоб допомогти студенту вже на початковому етапі запобігти розвитку конфлікту. Для цього куратору необхідні знання психології конфлікту, психології спілкування. Якщо конфлікт не вирішений, куратор повинен клопотати про переведення такого студента в іншу кімнату.

Організація побуту також пов'язана з численними труднощами, як то: відсутність гарячої води, несправність сантехнічного та електричного обладнання, низька температура повітря в кімнатах та інші проблеми. У цьому випадку куратор, з одного боку, має допомогти у вирішенні таких проблем – стати з'єднувальною ланкою між адміністрацією гуртожитку та студентом, посприяти скорішому усуненню несправностей та недоліків. З іншого боку, запобігти нещасним випад-

кам які можливі у разі, якщо студенти самостійно будуть вирішувати такі проблеми. Наприклад, у зимовий період, для підвищення температури повітря в кімнаті студенти використовують електричні нагрівальні прилади, іноді не зовсім для цього придатні, що може призвести до пожежі.

Взагалі головне, що турбує куратора в роботі з мешканцями гуртожитку – це питання безпеки їх життя. Відсутність поточного контролю з боку батьків призводить до того, що вони нехтують правилами безпеки життєдіяльності. На жаль, єдиною формою профілактики нещасних випадків, є проведення роз'яснювальної роботи, інструктажів з правил безпеки.

Куратор також може та має підключитись до вирішення проблеми ефективного та корисного використання вільного часу. Звичайно, за умови відсутності контролю батьків, студенти мають бажання проводити вільний час на власний розсуд – у спілкуванні з друзями, відвідуванні розважальних заходів. Проте, корисно було б організувати колективне відвідування театральних вистав, музейних експозицій та історичних пам'яток Харківщини. У даному випадку куратору вкрай необхідна співпраця з профспількою студентів.

У роботі кураторів Академії існує практика відвідування студентів у гуртожитку. Звичайно, такі візити попередньо узгоджують, але відвідування кімнат, на наш погляд, ставить у незручне становище і студентів, і куратора. Неодноразово спостерігалась негативна реакція, бо студенти розцінювали такий візит як втручання в їх особисте життя.

За відгуками студентів, досить ефективною формою роботи є проведення Дня кафедри в гуртожитку. На цих зустрічах викладачі та студенти відверто спілкуються, обговорюють важливі питання навчального процесу, побутові проблеми, складають плани на майбутнє.

На думку керівництва факультету, крім роботи зі студентами, слід підтримувати тісний зв'язок з батьками. Визнаючи доцільність такої форми співпраці, автор хоче також підкреслити її складність і делікатність.

Дійсно, іноді батьки не володіють усією інформацією про проблеми, які виникають у дітей. При необхідності довести таку інформацію до їх відома куратор може лише в письмовому вигляді, або в телефонній розмові. Така форма спілкування потребує педагогічного такту та зваженості. Постає дилема: з одного боку – студент, який розраховує на педагогічну підтримку від куратора, може розцінити інформування батьків як своєрідну «зраду». З іншого боку, це мабуть, єдиний спосіб ввести батьків у курс справи та допомогти студентові.

В таких ситуаціях деякі куратори (до яких відноситься і автор цієї статті) іноді відчувають брак спеціальних психолого-педагогічних знань, відсутність яких не можуть замінити навіть педагогічна інтуїція та винахідливість. Знову таки постає питання необхідності організації навчання кураторів на систематичній основі, яке є темою окремої розмови.

У цілому робота зі студентами, що мешкають у гуртожитку, вимагає значних додаткових зусиль куратора, постійного удосконалення теоретичних знань на основі самоосвіти, застосування специфічних педагогічних прийомів та щирої зацікавленості в результатах.